

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ННІ «Інститут геології»

Кафедра *геоінформатики*

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора інституту
з навчальної роботи

В. Михайлов
«*26*» *08* 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Правові основи надрокористування

для студентів

галузь знань
спеціальність
освітній рівень
освітня програма
блок дисциплін
вид дисципліни

19 Архітектура та будівництво
193 Геодезія та картографія
Бакалавр
Оцінка землі та нерухомого майна
Оцінка землі
Вибіркова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2022 / 2023
Семестр	8
Кількість кредитів ECTS	4
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	залік

Викладачі: *Михайлов Володимир Альбертович, доктор геологічних наук, завідувач кафедри геології родовищ корисних копалин*

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

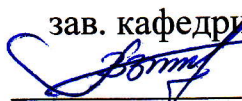
© Михайлов В.А., 2022 рік

Розробники: *Михайлов Володимир Альбертович, доктор геологічних наук, завідувач кафедри геології родовищ корисних копалин;*

Затверджено на засіданні кафедри геоінформатики

Протокол № 1 від 26 серпня 2022 р.

зав. кафедри геоінформатики

(Віталій ЗАЦЕРКОВНИЙ)

(підпис)

Схвалено науково - методичною комісією інституту *ННІ «Інститут геології»*

Протокол №1 від 26 серпня 2022 року

Голова науково-методичної комісії (Всеволод ДЕМІДОВ)

(підпис)

Мета дисципліни – підготовка вітчизняних і іноземних фахівців для забезпечення функціонування структурних підрозділів Держгеокадастру та впровадження геоінформаційних технологій в різних галузях: геології, екології, сільському господарстві, земельно-оціночних роботах, управлінні природними й земельними ресурсами, опанування законодавчої бази надкористування, зокрема, пошуків, розвідки і геолого-економічної оцінки родовищ корисних копалин на різних стадіях геологорозвідувальних робіт, опанування міжнародних стандартів оцінки надр і управління державними підприємствами земельно-оціночної галузі.

Вимоги до вибору навчальної дисципліни:

1. Успішне опанування теоретичних основ про будову і розвиток Землі та її геосфер, явищ і процесів, що в них відбуваються.
2. Базові знання з природничих наук, математики та інформаційних технологій в обсязі, необхідному для дослідження природних та антропогенних об'єктів та процесів у геосферах.

Анотація навчальної дисципліни / референс: сучасна дисципліна в галузі архітектури і будівництва у відповідності до стандарту підготовки бакалавра за спеціальністю «Геодезія та землеустрій». Це забезпечує опанування міжнародних стандартів геологічного вивчення надр та менеджменту надкористування та дає можливість працевлаштування не тільки у вітчизняних, але й в іноземних компаніях як в Україні, так і закордоном.

Завдання (навчальні цілі) – в останній час разом з традиційними напрямками геологічних досліджень великого значення набувають питання організації та управління надкористуванням. Робоча програма враховує вимоги Стандарту ОКР «Бакалавр» спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій». Вона складена на основі компетентного підходу і передбачає набуття студентом базових знань і його підготовка до конкурентних змагань на ринку праці.

5. Результати навчання за дисципліною: (описуються з детальною достовірністю для розробки заходів оцінювання)

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форма/Методи викладання і навчання	Форма/Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Правові основи надкористування	Лекція, практичні	Тест	до 10 %
1.2	Особливості організації і проведення геологорозвідувальних робіт	Лекція, практичні	--/-	до 10 %
1.3	Основи маркетингової діяльності у сфері надкористування	Лекція, практичні	--/-	до 10 %
1.4	Інвестиційну привабливість об'єктів мінерально-сировинної бази України	Лекція, практичні	--/-	до 10 %
2.1	Оперувати положеннями законодавчої бази у сфері надкористування	Лекція, практичні	--/-	до 10 %
2.2	Надавати порівняльний аналіз ринку мінеральної сировини	Лекція, практичні	--/-	до 10 %
2.3	Формулювати стратегію і тактику управління фінансовими інвестиціями в гірничому бізнесі	Лекція, практичні	--/-	до 10 %
3.1.	Здатність застосовувати набуті знання для визначення найважливіших напрямів геологорозвідувальних робіт	Лекція, практичні	--/-	до 5 %
3.2	Розуміти особливості організації гео-	Лекція, практичні	--/-	до 5 %

	логорозвідувальних служб світу			
4.1	Вміти проводити порівняльний аналіз особливостей маркетингових досліджень у сфері надкористування	Лекція, практичні	--/-	до 5 %
4.2	Розуміння персональної відповідальності за особисте рішення щодо визначення основних засобів і методів проведення геологорозвідувальних робіт	Лекція, практичні	--/-	до 5 %

Структура курсу: лекційні заняття, практичні заняття, самостійна робота студентів.

Схема формування оцінки:

Форми оцінювання студентів:

8 семестр:

1. Семестрове оцінювання:

1) Контрольна робота 1 «Правові основи надкористування» - 30 балів (рубіжна оцінка 18 балів)

1) Контрольна робота 2 – «Організація геологічних служб в Україні і світі» – 30 балів (рубіжна оцінка 18 балів)

2. Підсумкове оцінювання у формі заліку в тестовій формі: максимальна оцінка 40 балів, рубіжна оцінка 24 бали. Під час заліку студент надає відомості про правові основи надкористування і особливості організації геологічних служб з використанням отриманих знань та вмінь. Підсумкове оцінювання у формі заліку є обов'язковим.

Підсумкова оцінка виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру, як сума (прості або зважена) балів за систематичну роботу впродовж семестру та отриманих під час іспиту.

	Семестрова кількість балів	Іспит	Підсумкова оцінка
Мінімум	36	24	60
Максимум	60	40	100

Студент не допускається до підсумкового оцінювання у формі іспиту, якщо під час семестру набрав менше 20 балів.

Організація оцінювання: Контроль здійснюється за модульно-рейтинговою системою та передбачає проведення семінару. Підсумкове оцінювання проводиться у формі заліку.

Шкала відповідності

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин		
		Лекції	Практичні	Самостійна робота
1	Тема 1. Вступ. Правові основи надрокористування в Україні.	4	2	8
2	Тема 2. Кодекс України «Про надра».	4	2	8
3	Тема 3. Гірничий закон України..	4	2	8
4	Тема 4. Податковий кодекс України	2	2	8
5	Тема 5. Закон про розподіл продукції.	2	2	8
	<i>Контрольна робота 1</i>	2		
6	Тема 6. Структура і організація Державної геологічної служби України.	2	2	8
7	Тема 7. Правовий статус Державної комісії по запасах корисних копалин України	2	2	8
8	Тема 8. Загальний огляд мінерально-сировинної бази світу, роль і місце України в світі щодо корисних копалин	2		10
9	Тема 9. Інвестиційна привабливість об'єктів мінерально-сировинної бази України	2		10
	<i>Контрольна робота 2</i>	2		
	ВСЬОГО	28	14	76

Загальний обсяг 120 год., в тому числі:

Лекцій – 28 год.

Практичні – 14 год.

Консультації - 2 год.

Самостійна робота - 76 год.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

- Гірничий закон України. Відомості Верховної Ради України. 1999. № 50. С. 433. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1127-14#Text>
- Закон України Про державну геологічну службу України. Відомості Верховної Ради, 1999. № 51. С. 456. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1216-14#Text>
- Закон України «Про угоди про розподіл продукції». Відомості Верховної Ради України, 1999. № 44. С. 391.
- Кірін Р.С., Хоменко В.Л. (2015). Геологічне право: навч. посіб. Дніпро: НГУ. 198 с.
- Кодекс України «Про надра» від 27.07.1994 р. № 132/94. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 36. С. 340 (зі змінами і доповненнями). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/132/94-%D0%B2%D1%80#Text>
- Коржнев М.М., Михайлов В.А., Міщенко В.С., Плотников О.В., Шумлянський В.О., Курило М.М., Сухіна О.М. (2006). Основи економічної геології. Навчальний посібник К.: Логос. 223 с.
- Михайлов В.А., Курило М.М. (2015). Базові терміни і поняття економічної геології. Навчальний посібник. К.: Київський університет. 527 с.
- Податковий кодекс України (2011). Відомості Верховної Ради України. 08.04.11. № 13, 13–14, 15–16, 17. 556 с. (зі змінами і доповненнями). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

Додаткова:

1. Водний кодекс України. Відомості Верховної Ради України. 1995. № 24. С.189 (зі змінами і доповненнями). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/213/95-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Державний класифікатор України. Класифікатор відходів ДК 005-96 (Розділи А.1 - А.20). <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0089217-96#Text>
3. Закон України Про відходи. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1998, № 36–37, ст.242.
4. Закон України Про вилучення з обігу, переробку, утилізацію, знищення або подальше використання неякісної та небезпечної продукції. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1393-14#Text>
5. Закон України Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності. Відомості Верховної Ради України, 2005. № 48. С.483 (зі змінами і доповненнями). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15#Text>
6. Збірник укрупнених кошторисних норм на геологорозвідувальні роботи (ЗУКН) (2001). Розд. 5. Відбір та обробка проб гірських порід і твердих корисних копалин. К.: УкрДГРІ.
7. Збірник укрупнених кошторисних норм на геологорозвідувальні роботи (ЗУКН) (2002). Розд. 15. Лабораторні дослідження. К.: УкрДГРІ.
8. Інструкція із застосування Класифікації запасів і ресурсів корисних копалин Державного фонду надр до геолого-економічного вивчення ресурсів перспективних ділянок та запасів родовищ нафти і газу, затверджена наказом ДКЗ України № 46 від 24.07.1998 р.
9. Класифікація запасів і ресурсів корисних копалин Державного фонду надр: затверджено постановою Кабінету Міністрів України № 432 від 05.05.97. Офіційний вісник України. 1997. № 19. С. 104.
10. Михайлов В., Шнюков С., Коструба А., Харитоновна Т., Григор'єва Х., Ткалич М. (2022). Правові аспекти переробки залізних руд Криворізького залізорудного басейну. Вісник КНУ. Геологія. № 1 (96). С. 64-75.
11. Положення про порядок розробки та обґрунтування кондицій на мінеральну сировину для підрахунку запасів твердих корисних копалин у надрах. <http://www.dkz.gov.ua>
12. Про затвердження Інструкції про зміст, оформлення і порядок подання на розгляд Державної комісії по запасах корисних копалин матеріалів геолого-економічних оцінок родовищ металічних і неметалічних корисних копалин. Наказ Державної комісії України по запасах корисних копалин № 35 від 04.09.1995 р.
13. Про затвердження Класифікації запасів і ресурсів корисних копалин державного фонду надр. Постанова КМУ № 432 від 5 травня 1997 р.
14. Про затвердження Методики визначення вартості запасів і ресурсів корисних копалин родовища або ділянки надр, що надаються у користування. Постанова КМ України № 1117 від 25 серпня 2004 р.
15. Про затвердження переліків корисних копалин загально-державного та місцевого значення № 827 від 12.12.94: Постанова КМ України. <http://zakon2.rada.gov.ua>
16. Про затвердження Положення про Державну комісію України по запасах корисних копалин. Постанова КМ України № 1689 від 10 листопада 2000 р.
17. Про затвердження Положення про Державну службу геології та надр України. Постанова КМ України № 1174 від 30 грудня 2015 р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1174-2015-%D0%BF#Text>
18. Про затвердження Положення про порядок організації та виконання дослідно-промислової розробки родовищ корисних копалин загальнодержавного значення. Наказ Міністерства екології та природних ресурсів України № 34/м від 3 березня 2003 р. Офіційний вісник України. 2003. № 21. С. 976.
19. Про затвердження Положення про порядок проведення державної експертизи та оцінки запасів корисних копалин. Постанова КМ України № 1512 від 04.10.2000 р. Офіційний вісник України. 2000. № 40. С. 1706.

20. Про затвердження Положення про порядок списання запасів корисних копалин з обліку гірничодобувного підприємства. Постанова КМ України від 27 січня 1995 р. N 58// <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/58-95-%D0%BF#Text>
21. Про затвердження Положення про стадії геологорозвідувальних робіт на тверді корисні копалини. Наказ Комітету України з питань геології та використання надр № 19 від 15.02.2000 р.
22. Про затвердження Порядку ведення державного обліку та паспортизації відходів. Постанова КМ України від 1 листопада 1999 р. N 2034// <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2034-99-%D0%BF#Text>
23. Про затвердження Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами. Постанова КМ України № 615 від 30 травня 2011 р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/615-2011-%D0%BF#Text>
24. Про затвердження Порядку передачі розвіданих родовищ корисних копалин для промислового освоєння. Постанова КМ України № 144 від 14.02.1995 р.
25. Про затвердження порядку надання у 2009 році спеціальних дозволів на користування надрами. Постанова Кабінету Міністрів України № 608 від 17 червня 2009 р.
26. Про положення про Державну службу геології та надр України. Указ Президента України № 391/2011 від 6 квітня 2011 р. Офіційний вісник України. 2011. № 29. С. 1228.
27. Сборник руководящих материалов по геолого-экономической оценке месторождений полезных ископаемых. (1985). Т. 1. Металлы; Т. 2. Неметаллическое сырье. М.: ГКЗ СССР.